

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Waldemar Płóciennik

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **S. B.**

skazanego z art. 190 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 24 września 2025 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim

z dnia 10 kwietnia 2025 r., sygn. akt IV Ka 81/25,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu

z dnia 14 listopada 2024 r., sygn. akt II K 448/23,

**uchyła zaskarżony wyrok w części dotyczącej kary łącznej i
sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu w
Gorzowie Wielkopolskim do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

[J.J.]

Waldemar Płóciennik

Eugeniusz Wildowicz

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

UZASADNIENIE

S.B. został oskarżony o to, że:

„I. w dniu 24 lipca 2023 roku w S. województwa [...] w sklepie „C.” znieważył J.J. w jej obecności słowami uważanymi powszechnie za obelżywe kierując wobec niej groźby karalne uszkodzenia ciała i groźby te zbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, przy czym czynu tego dopuścił się publicznie i bez powodu, okazując rażące lekceważenie porządku prawnego, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.,

II. w dniu 25 lipca 2023 roku w S. województwa [...] w sklepie „C.” znieważył J.J. w jej obecności słowami uważanymi powszechnie za obelżywe kierując wobec niej groźby karalne pozbawienia życia i groźby te wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, przy czym czynu tego dopuścił się publicznie i bez powodu, okazując rażące lekceważenie porządku prawnego, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.,

III. w dniu 26 lipca 2023 roku będąc w rejonie sklepu monopolowego „C.” w S. województwa [...] kierował w stosunku do A.K. groźbę bezprawną, w celu wywarcia na niej wpływu jako świadka do postępowania [...], [...], w którym jest podejrzany o czyn z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k., tj. o czyn z art. 245 k.k.”

Sąd Rejonowy w Międzyrzeczu, wyrokiem z dnia 14 listopada 2024 r., sygn. akt II K 448/23, stosując na podstawie art. 4 § 1 k.k. przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od 24 czerwca 2020 r. do 30 września 2023 r.:

I. w granicach czynu opisanego w pkt I części wstępnej wyroku uznał S.B. za winnego tego, że 24 lipca 2023 roku w S., województwo [...], w sklepie „C.” znieważył J.J. w jej obecności słowami uważanymi powszechnie za wulgarne i obelżywe, przy czym czynu tego dopuścił się publicznie z oczywiście błahego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, tj. czynu z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k., za który to czyn na podstawie art. 216 § 1 k.k. w zw. art. 57a § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku

wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym;

II. uznał S.B. za winnego dokonania czynów opisanych:

1) w pkt II części wstępnej wyroku - z tym ustaleniem, że czynu tego dopuścił się publicznie z oczywiście błahego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego - i za czyn ten na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 57a § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2) w pkt III części wstępnej wyroku, na podstawie art. 245 k.k. wymierzając oskarżonemu za czyn ten karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. i art. 87 § 1 k.k., w miejsce kar pozbawienia wolności i kary ograniczenia wolności, wymierzonych oskarżonemu za wymienione wyżej, a pozostające w zbiegu przestępstwa, orzekł karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia oskarżonego wolności w tej sprawie;

V. na podstawie art. 57a § 2 k.k. orzekł środek kompensacyjny w postaci nawiązki, zobowiązując oskarżonego do zapłaty na rzecz pokrzywdzonej J.J. kwoty 2000 zł;

VI. na podstawie art. 41a § 1 zd. 1 i § 4 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. nałożył na oskarżonego zakaz bezpośredniego i pośredniego kontaktowania się i zbliżania się do pokrzywdzonej J.J. na odległość mniejszą niż 20 m na okres 2 lat.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim, po rozpoznaniu apelacji obrońcy, wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2025 r., sygn. akt IV Ka 81/25:

I. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchylił zawarte w pkt III wyroku Sądu Rejonowego orzeczenie o karze łącznej;

2. uznał S.B. za winnego czynu opisanego w pkt III aktu oskarżenia z tym ustaleniem, że oskarżony w dniu 26 lipca 2023 r. w rejonie sklepu „C.” w S., woj. [...], groził A.K. pozbawieniem życia, przy czym groźba ta wzbudziła u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, iż zostanie spełniona, to jest za winnego występku z art. 190 § 1 k.k. i na tej podstawie wymierzył mu karę 2 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. i 87 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności, w ich miejsce wymierzając karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności;

III. w pozostałej części utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

W dniu 11 sierpnia 2025 r. Prokurator Generalny wniósł na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. kasację od wyroku Sądu odwoławczego. Zaskarżył go w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej, zawartego w pkt II, na niekorzyść S.B. i zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, to jest art. 86 § 1 k.k., poprzez połączenie dwóch kar pozbawienia wolności w wymiarze: 6 i 2 miesięcy, z karą 4 miesięcy ograniczenia wolności, a w ich miejsce wymierzenie kary łącznej 6 miesięcy pozbawienia wolności sytuacji, gdy stosownie do brzmienia wymienionego przepisu kara ta mogła być ukształtowana w przedziale: od 7 do 10 miesięcy pozbawienia wolności, a więc poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia”.

Podnosząc powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma skarżący, że Sąd odwoławczy wymierzając skazanemu karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności, po uprzedniej zmianie wyroku Sądu pierwszej instancji co do czynu zarzuconego w pkt III aktu oskarżenia i wymierzeniu za ten czyn kary 2 miesięcy pozbawienia wolności, rażąco naruszył art. 86 § 1 k.k., gdyż ukształtował wymiar kary łącznej poniżej granic ustawowego zagrożenia.

S.B. został skazany za zbiegające się przestępstwa na kary jednostkowe: 4 miesięcy ograniczenia wolności (za I czyn), 6 miesięcy pozbawienia wolności (za II czyn) oraz 2 miesięcy pozbawienia wolności (za III czyn).

Zgodnie z art. 86 § 1 k.k., sąd wymierza karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 30 lat pozbawienia wolności. Przy tym, łącząc kary pozbawienia wolności i

ograniczenia wolności, orzeka karę pozbawienia wolności przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności (art. 87 § 1 k.k.).

Odnosząc powyższe regulacje do okoliczności tej sprawy oraz uznając, że kara 4 miesięcy ograniczenia wolności jest równoważna 2 miesiącom pozbawienia wolności jest oczywiste, iż Sąd odwoławczy mógł ukształtować wymiar kary łącznej w granicach od 7 do 10 miesięcy pozbawienia wolności. Wymierzona w pkt II zaskarżonego wyroku kara łączna 6 miesięcy pozbawienia wolności nie mieści się w tym zakresie.

Naruszenie przez Sąd odwoławczy przepisu art. 86 § 1 k.k. było rażące i miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, gdyż skutkowało orzeczeniem kary łącznej pozbawienia wolności poniżej granicy ustawowego zagrożenia.

Dlatego Sąd Najwyższy uwzględniając kasację uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej kary łącznej i przekazał sprawę w tym zakresie Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Wymierzając po raz kolejny karę łączną za przypisane skazanemu przestępstwa, Sąd ten będzie miał na uwadze regulacje zawarte w art. 86 § 1 k.k. oraz wyżej poczynione rozważania.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

Waldemar Płóciennik Eugeniusz Wildowicz Małgorzata Wąsek-Wiaderek

[WB]

[a.ł]